

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 3 Stycznia 1879 roku.

Nr 1.

22 Grudnia (3 Stycznia) 1878/9 r.

O łąkach i pastwiskach.

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr. 51).

Skoro przekonano się jak wysokie plony wydają dobre grunta po wydobyciu ich z nowiny, kiedy zazwyczaj pozostają pod łąkami, radzono je zaorać i zasiać lucerną, koniczyną, ziemniakami, burakami, brukwią i t. d., pozostawiać łąkami ciągłymi takie tylko, które w skutek położenia swojego nie mogą być dotknięte pługiem. Nawet Artur Young powiedział, że wysoka cena łąk w porównaniu z ziemią orną, jest dowodem, że rolnictwo jest w zaścioju, ponieważ wykazuje, że się nie uprawia roślin pastewnych. Baron Crud sądzi również, że w skutek braku prawdziwych nauk gospodarstwa wiejskiego, łąki naturalne uważają się jako jedyna trwała podstawa silnego gospodarstwa.

Ale w tém zdaniu, jak we wszystkiém co jest bezwzględne, znajduje się wiele przesady. Większa część rolników, którzy zaorali łąki naturalne, wprędce spostrzegli, że rośliny, na które oni liczyli żeby odżywiać swój dobytek, nie zawsze odpowiadają pokładanym w nich nadziejom, że wiele z nich, jak groszkowe, nie mogą często powracać w to same miejsca, i że często, chcąc utrzymać w dobrych warunkach kultury ziemię wydobytą z zaorania łąk naturalnych, trzeba ponosić wydatki ogromne w stosunku summy dochodu czystego, który się tym sposobem otrzymuje. Dla tego też p. de Gasparin powiedział, że jeżeli wielu rolników zrzuć nowało się, chcąc mieć zbyt wiele gruntów, nie można wskazać ani jednego, któryby zrobił zły interes mając za wiele łąk.

Pomimo zaprowadzania uprawy roślin pastewnych, łąki naturalne mają w rolnictwie wysokie znaczenie. Wszystkie one dostarczają na utrzymanie zwierząt trawożernych pożywienia zdrowego, które się nadaje dla ich natury, a nadto łąki nawodnione przyczyniają się do użyczenia gruntów. Nie bardzo one wprawdzie poprawiają ziemię, na której się znajdują, ale ulepszają gospodarstwo, któremu paszy dostarczają. Trawa na łące pełni funkcję filtrów, zabiera wodę, koncentruje i oddaje do użytku naszego sole i składniki azotowe porzucane w rzekach w tak małych ilościach, że niepodobniestwem byłoby zużytkować je bezpośrednio. Zpatrując się z tego stanowiska, które usunęło się z przed uwagi zwolenników łąk sztucznych, łąki bezustanne mają wielkie znaczenie, jeżeli nie są niezbędnymi; ponieważ, jeżeli uprawa roślin pastewnych, okopowych i groszkowych, może utrzymywać i ulepszać ziemię przez stosunek próchnicy do azotu, nie mogłaby jej dać materij mineralnych, przywrócić fosforanów, potażu i siarczanów, które się z niej zabierają i wywożą pod postacią ziarna, mięsa, mleka i roślin przemysłowych. Dla tego też często jest pożytecznem zakładać łąki bezustanne, albo odnawiać łąki, które się zestarzały. Rolnik w takim razie musi prowadzić cały szereg robot, których celem jest wybór i przygotowanie ziemi, na której ma zaprowadzić łąkę, wybór roślin, które zasiać należy i pielęgnowanie ich, ażeby wzrastały i wydały plon obfity i w dobrym gatunku.

II. Działania celem założenia łąki nieustającej. Wybór i przygotowanie ziemi.

Wybór. Na łąkę zamieniać trzeba ziemię mokrą, która tylko trawę rodzić może i taką, która bywa zalewana wodą; ziemię odległą od środka gospodarstwa, i na której nie można ani pasać, ani uprawiać z nadzieją korzyści; ziemię, które znajdują się wśród gór, lub stoków gór i z trudnością mogą być uprawiane pługiem, i nakoniec, na sześć lub ośm lat, mniej lub więcej wyjątkowo, niektóre grunta, z których ciągnie się lepsze korzyści zasiewaniem innymi ziemiopłodami; przypuszczamy, że wszystkie grunta będą mogły otrzymywać dostateczną ilość wody, żeby otrzymały murawę dość trawy wydającą.

Skoro tę zmianę rolnik już postanowi, trzeba brać w rachubę łatwość pasania dobytku bez pasterza, cenę robotnika w każdej porze roku, ilość produkcji jaką wydaje koniczyna, lucerna, buraki, wyka i mnóstwo innych okoliczności niezależnych od ziemi, na której łąka ma być urządzona.

Przygotowanie. Roboty konieczne do przygotowania ziemi poprzedzają zasiew roślin kłosowych, na których najczęściej zasiewa się łąka; mają one na celu uczynić ziemię pulchną dostatecznie pogłębioną, oczyszczoną z chwastów i należyście nawiezioną. Trzeba zwłaszcza, ażeby nawóz był dość wcześniej wywieziony, żeby nasycił zawartymi w nim pierwiastkami wszystkie cząstki, z którymi korzonki rodzącej się rośliny będą w zetknięciu. Młode rośliny z gatunków pastewnych bardzo mało pożywienia czerpią z drobnych ziarenek, z których pochodzą i z tego powodu giną, jeżeli nie znajdują w ziemi, w której korzonkami sięgają, dostatecznego pożywienia.

Z powodu długiego trwania, łąki nieustające z lichwą, wracają wszystkie koszty poniesione na ich zaprowadzenie. Możemy nawet dodać, że wtenczas tylko się opłacają kiedy należyte wyłożono zaliczenie na roboty i nawozy.

Łąki, przeznaczone na to, żeby były nawodnione i koszone, oprócz przygotowania poprzedniego tak jak pod kaźden inny zasiew, wymagają nadto zniwelowania gruntu. Ziemia przed obsianiem powinna być dobrze wyrównana; na całej przestrzeni powinna ona przedstawiać spadek łagodny, ażeby w żadnym punkcie woda się zatrzymać nie mogła. Nic bardziej nie szkodzi łące jak równina martwa, która nie dozwala osuszyć ziemi według woli.

Jeżeli ziemia ma dość znaczną pochyłość, dostatecznem jest wyrównanie jej za pomocą skaryfikatora lub brony płaskiej; rzadko kiedy się ją wyrównywa nawożeniem ziemi.

Ale jeżeli grunt jest prawie pgziomy, dzieli się go na składy, które się prowadzą, o ile możność na to dozwoli prostopadłe do kanału nawodnienia. Składy mogą mieć 28 do 35 stóp szerokości w gruntach lekkich, które szybko pochłaniają wodę, i 42 do 52 stóp w gruntach nieprzepuszczalnych; jeżeli składy są węższe potrzeba większej ilości wody, a jeżeli są szersze, woda się rozdziela nierówno.

Co się tyczy rozpołożenia składow jest to rzecz podrzędna; rzadko kiedy można je urządzić systematycznie; ich kierunek stosunku jaki zachodzi pomiędzy niemi, niewielkie ma znaczenie; dostatecznem jest, żeby miały długość, szerokość i spadek zastosowany do natury gruntu i do ilości wody, którą mamy do rozporządzenia.

Niwelowanie może być wykonane za pomocą łopaty konnej.

ale taczkanie jest niezbędne, jeżeli ziemia ma być dowożoną z większej odległości.

Jeżeli z powodu natury podłoża, nie można dostatecznie osuszyć powierzchni ziemi, na której mamy założyć łąkę, należy albo dokładnie pogłębić ziemię, albo też ją wydrenować; albowiem jest nieuniknionem, żeby ziemia osiadała jeżeli ma rodzić dobrą trawę i w należytej ilości.

III. Wybór roślin. Mówiąc o łąkach, zawsze zanadto wielką wagę przyszanano wyborowi roślin. Napróźnobyśmy sieli nasienie roślin odznaczających się wydawaniem znacznej ilości paszy, jaką wydają, zazwyczaj, jeżeli korzenie nie znajdują w ziemi pierwiastków niezbędnych do zupełnego rozwinięcia łodyg, liści i kwiatów; w takim bowiem razie szczupłe możemy otrzymać plony. Jeżeli przeciwnie, dobrze nawieziem ziemią, młode roślinki obficie wydadzą plony, a jeżeli pomiędzy niemi znajdują się dosyć silne, które mogą się rozwijać tak jak tego ich natura wymaga, wyrugują one gatunki mniej produkcyjne. Istoty roślinne rozwijają się w stosunku pożywienia, które znajdują w ziemi, bardziej nawet aniżeli zwierzęta, podlegają one gruntowi i klimatowi; cierpią one i znikają, jeżeli warunki higieniczne im nie sprzyjają.

W wyborze roślin, należy szczególnie mieć na względzie naturę, albo raczej wilgotność ziemi i wczesność roślin, które zasiewać mamy.

Stosownie do gatunku ziemi niezaprzeczony zachodzi stosunek pomiędzy roślinami i ziemią, która je wydaje, a jednak z wyjątkiem niektórych groszkowych i pszenicy, które dobrze się udają jedynie tylko w gruntach wapnistych lub marglowanych, albo też nawiezionych popiołem, trawy pastewne udają się na każdym gruncie dość dobrze, tak, że tylko potrzebujemy brać w rachubę stopień urodzajności ziemi. Za pomocą nawozu i nawodnienia wszystkie łąki stają się zdolnymi do równego prawie wydawania wszystkich dobrych gatunków roślin pastewnych.

Z tych więc powodów, biorąc w rachubę stopień wilgoci, który rośliny znaleźć mogą w ziemi, należy przystępować do wyboru gatunków jakie zasiewać mamy. Otóż, jakkolwiek rozmaite są grunta, które zasiewać wypada, zawsze jednak mogą być zaliczone do czterech grup, któreśmy wskazali przy badaniu łąk naturalnych dziko rosnących. Mogą więc być marglaste, wilgotne, w położeniu średnim, albo też suche i mniej lub więcej podniesione. Stosownie do tego jak odpowiadają jednemu z tych podziałów, łatwo będzie wybrać dla każdego gatunku gruntów rośliny jakie się dla niego nadają. Wybierać należy takie, które są dobrze pożywne i produkcyjne i przyłączyć do nich małą ilość nasienia roślin tonicznych i aromatycznych. Jest jeszcze pewna ostrożność, której się trzymać wypada, a tą jest brać w rachubę stan wzrostu trawy na łąkach samorodnych w sąsiedztwie się znajdujących, na gruntach tego samego gatunku, który obsiewać zamierzamy. Uważne zbadanie może wówczas wykazać dobre gatunki, które najlepiej udają się w okolicy pod wpływem warunków w jakich je umieszczono, i jest pewnem, że tym właśnie dawać należy pierwszeństwo. Działając w ten sposób, można spodziewać się, że zasiew lepiej się uda, ponieważ żądając od ziemi wydania roślin, które należą do flory krajowej, nie potrzebują cierpieć z powodu klimatu. To prawie zawsze więcej jest warte aniżeli staranie się wprowadzić gatunki zagraniczne, których wymagania nie są znane, a które w ogromnej większości wypadków, przypuszczając nawet, że się udadzą, nie dająby siana ani lepszego ani w większej ilości.

Wylizcz gatunków właściwych na różne grunta nie będzie my, odsyłając w tym względzie czytelników do dzieł specjalnie traktujących ten przedmiot.

IV. Zbieranie nasienia.

Mówiąc o łąkach czasowych wskazaliśmy ilość nasienia potrzebną na jeden morg. Wykazaliśmy również sposób łączenia nasienia celem utworzenia łąki złożonej.

Przy założeniu łąki niestającej, rzadko kiedy starają się rolnicy o dokładny wybór gatunków. Czynność ta może nawet być zaniedbana bez narażenia się na wielkie niedogodności; ale bardzo nie dobrze jest zasiewać paprochy siane, pył i ziarno, które się znajduje w poddenkach stogów lub sasiaków. Jest to rzeczywiście

bardzo lichy nasienie; ponieważ pora, w której się rośliny kszą na łąkach celem przetworzenia ich na siano, po największej części jest porą kwitnienia, nie zaś dojrzwania ziarna. Z tego wynika, że w paprochach bardzo mało, albo wcale nie znajduje się ziarna najlepszych gatunków roślin pastewnych; że napotyka się tam najczęściej wiele nasienia roślin niedobrych, trujących, albo liche wydających plony.

Następującymi sposobami można łatwo, nie już wybrać stanowczo ziarno, ale zgromadzić nasienie najlepszych gatunków, a zwłaszcza usunąć gatunki niedobre. Powiedzieć wypada najprzód, że koszt zbioru, albo wydatek na parę korcy nasienia wyborowego, sownie się wynagrodzą przez jakość i ilość produkcji, która z tego powstanie.

Wybór, zbiór nasienia. Zalecamy rolnikom w skład łąk niestających wprowadzać nasienie najlepszych roślin, które samorodnie rosną w ich okolicy, i zbierać je, o ile możność dozwoli samym, na gruntach podobnych do tych, które obsiewać zamierzają. Nasienie powinno być świeże, dorodne, suche i dobrze wykształcone; zebrane przed zupełnem dojrzeniem jest lekkie, wilgotne, albo źle przechowane, pleńniej. W obu tych razach należy je odrzucić równie jak i nasienie, które już pokiełkowało, albo które jest pomieszane z nasieniem chwastów.

Jeżeli rolnik chce zbierać nasienie sam, wybierze łąkę łąki zupełnie wolną od roślin szkodliwych, albo też usunie te ostatnie, następnie kosić każe kiedy rośliny zupełnie dojrzeją i wysuszy pokos celem zebrania nasienia. Niekiedy, jeżeli się przyjmuje sposób, który podajemy, dobrze jest kosić w przerwach kilkodniowych kilka części łąki, z której mamy zbierać nasienie. Tym sposobem można być pewniejszym, że ziarno różnych odmian dojdzie zupełniejszej dojrzałości, a które mogłoby być nie zupełnie dojrzałym w jednym czasie.

Jeżeli łąkę chcemy obsiewać jednym gatunkiem, albo też kilkoma gatunkami, ale nie w wielkiej liczbie, w takim razie przed skoszeniem należy zbierać ręcznie nasienie; jest to łatwem i nie kosztownem, zwłaszcza jeżeli nasienie znajduje się na łodygach przewyższających inne. W razie gdybyśmy nie zdołali zebrać dostatecznej ilości nasienia w ten sposób, zasiewa się je w dobrym gruncie, celem zebrania nasienia; pamiętać o tém należy, żeby łąkę, na której siejemy nasienie oczyścić z obcych i niepotrzebnych roślin. Sposób ten nie jest bardzo pospieszny; wymaga on, co najmniej, jednego roku przed zasiewem; ale zapewnia otrzymanie nasienia dobrego i dostatecznie czystego. Obecnie można znaleźć w handlu nasienie różnego gatunku roślin pastewnych, które można siać jako mieszanki, przez co można zaprowadzić dobrą łąkę. Chcąc siać takie mieszanki, należy brać na uwagę położenie ziemi, na której zaprowadzić chcemy łąkę i potrzebę otrzymywania paszy wcześniejszej lub późniejszej.

Trudno jest wskazać stosunek, według którego mają być mieszanki urządzone. Zależy to od urodzajności ziemi, która jest mniej lub więcej właściwą do żywienia gatunków wymagających, i od jakości paszy jaką otrzymać chcemy. Jeżeli chcemy otrzymać plon obfity, nie przywiązując wielkiego znaczenia do wyższości gatunku, przeważać mogą rośliny silne, jak *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis*, *Bromus erectus*, *Arrhenatherum elatius* i t. d. Jeżeli wolimy siano drobne, zwiększa się stosunek *Anthoxanthum odoratum*, *Poa nemoralis*, *Brizamedia*, *Avena flavescens*, *Festuca ovina*, *rubra heterophylla* i t. d. Jeżeli chcemy mieć łąkę, na której siano mogłoby być koszone wcześnie, używa się gatunków rychłych, jak *Alopecurus pratensis*, *Poa pratensis*, *Poa trivialis*, *Dactylis glomerata*, *Bromus erectus*, *tolium perenne*, *Arrhenatherum elatius*, *Anthoxanthum odoratum*. Nakoniec jeżeli chcemy mieć łąkę cokolwiek późniejszą, górę w niej mieć powinny gatunki późne, jak *Phleum pratense*, *Agrostis vulgaris*, *Agrostis alba*, *Agrostis pericillata*, *Festuca pratensis*, *Briza media*, *Poa serotina*.

Łąki zasiewają się zazwyczaj na wiosnę lub w jesieni. Należy się starać bardzo troskliwie, żeby młode roślinki były dość silnemi do wytrzymania zimna w zimie, albo też suszy w lecie. Tam gdzie lato bywa dżdżyste a zima bardzo mroźna najlepiej jest zasiewać na wiosnę, albo nawet w lecie.

Siew. Łąka zaprowadza się albo na ugorze, albo też na polu zajętem przez roślinę w pełnym rozwoju, niekiedy sieją się trawy

z roślinami kłosowymi, albo z rośliną pastewną jednoroczną, albo na koniec bezzwłocznie po zebraniu innego plonu. Bardzo rzadko sięgają one na ziemi umyślnie dla nich przygotowanej. Prawie zewsząd łączą się nasiona traw z nasieniem innej rośliny, która opiekuje się młodocianą łąką i opłaca nawet koszt założenia.

Jak to wyżej powiedzieliśmy, mówiąc o łąkach czasowych, pomiędzy roślinami kłosowymi, a głównie pomiędzy takimi, które następują po okopowych, sięgają się po większej części na łąkach. Chcąc dobrze rozsiać ziarno traw, wybiera się czas kiedy ziemia jest cokolwiek wilgotna, i może być dobrze przez bronę poruszona. W takim razie, ręczne poruszenie ziemi może być bardzo pożyteczne tak dla łąki jak i dla rośliny kłosowej.

Widzieliśmy to już mówiąc o łąkach sztucznych, że kiedy sięgają się mieszańki, należy najpierw rozrzucić ziarno najgrubsze, i nie siać razem nasienia, które za bardzo się różni ciężkością swoją właściwą.

W czasie dżdżystym, może być wystarczającym rozrzuć na gruncie ziarna drobnego po jednym przejściu broną; przykrywa się je walcem albo broną z bardzo krótkimi zębami, albo nawet pękiem czernia ciągniętym przez konia. Można do tego również użyć grabi.

Dobrze jest, po zasianiu, przejść raz jeszcze walcem, albo przepędzić owce; albowiem na gruncie udeptanym, ziarna wschodzą z łatwością i młode roślinki lepiej zapuszczają korzenie.

W okolicach, w których ziemia się zadarnia, jak w Niemczech, w Anglii, a nawet na wschodnich wybrzeżach Francji, łąki się nie sięgają. Dostatecznym jest pozostawić ziemię w spoczynku, a w dziesięć miesięcy po żniwie trawa dość silna wzrośnie i kosić ją można; łąka już jest założona. Zawsze jednak korzystniej jest zrobić wybór roślin i rozsiać ich nasienie w odpowiednim czasie.

V. Pielęgnowanie łąk.

Utrzymanie łąk wymaga pielęgnowania doraźnego i ciągłego, które zarówno obchodzą weterynarza jak i rolnika, ponieważ do pomagają do otrzymania siana zdrowszego przy zwiększeniu produkcji ziemi.

Robota około łąk. Łąki nasze w ogóle są zaniedbane, a jednak niewielka robota, której wymagają, dobrzeby się opłacała. Obrabianie radełkiem, motyką i broną jest bardzo korzystne dla esparcetty i dla lucerny, a nawet dla łąk nieustannych. Redlenie rozrywa murawę, ułatwia w pewnej mierze, przesiąkanie deszczów i gazów, niszczy mech i rozwija siłę dobrych roślin.

Roboty te wykonywać należy, kiedy nie ma bardzo pilnej roboty w polu, w lutym albo w marcu. Korzysta się ze sposobności, żeby rozrzucić dobre nasienie jeżeli murowanie jest dosyć gęste. To pielęgnowanie nie bardzo kosztowne wystarcza do odmłodzenia starych łąk i do utrzymania nowych w dobrym stanie.

Pielenie jest konieczne na młodocianych łąkach, ażeby zniszczyć chwasty, które zawsze się ukazują. Po zimie, po powleczeniu należy puścić walec, który wyrówna ziemię, niszcząc wyniosłości wyrobione przez krety, mrówki i szczury. Tam gdzie znajduje się bardzo wiele kretowin, należy użyć łopaty konnej umyślnie do ich równania zbudowanej.

Nawożenie. Łąki naturalne bardzo rzadko się nawożą, a jednak, z wyjątkiem łąk nawodnionych przez wody użyźniające, albo peryodycznie zalewane i nawożone przez namulenie, wszystkie potrzebują nawozu; gruntu nawet bardzo urodzajne nie powinny być tego pozbawione; ponieważ wyczerpują się przez koszenie, a wreszcie zawierają wiele materij użyźniających, dają one więc produkt i częściej mogą być koszone.

Tak dobrze jak łąki, które ulegają oraniu, łąki zadarnione powinny być uważane jako maszyny przeznaczone do przerabiania nawozu na produkt wyższej wartości. Siana dają one tylko w stosunku materij użyźniających, która otrzymują, czy to w skutek skrapiania, czy też z deszczu i powietrza, albo też przez pasanie dobytku, albo na koniec w skutek nawożenia.

(d. o. n.)

Sprawozdania tygodniowe:

Domu handlowego Aleksander Makowski et Comp.

Gdańsk 28 grudnia 1878 r.

Powietrze mieliśmy mroźne przy łagodnej jednak temperaturze. W skutek świąt nie odebraliśmy najświeższych wiadomości zagranicznych, a powyższa okoliczność spowodowała też nieznaczący bardzo obrot interesu.

W Anglii panowało w tym tygodniu mniej mroźne i śnieżne powietrze niż w zeszłym; utrzymują jednak, że kraj ten od 8 lat nie widział takich śniegów, a od 18 lat takich mrozów, jak w bieżącej zimie; wszelkie prace polne zostały naturalnie wstrzymane.

Wszystkie prawie angielskie targi pszenicy pozbawione były w skutek świąt znacniejszego obrotu, jakkolwiek usposobienie ogólne na ten artykuł dość było stałe; zakupywano jednak jak dawniej, jedynie nieodzowne partje, a ceny nie doznały żadnej zmiany. Londyn notował w poniedziałek przy słabym obrocie własną i zagraniczną pszenicę niezmiennie; dowieziono tam zagraniczną w zeszłym tygodniu 48,608 kw. w stosunku do 23,463 kw. poprzedniego tygodnia. W Liwerpol wypadł w skutek świąt targ już we wtorek. Hull był spokojny, Leith miał przy znacznych dowozach zagranicznej pszenicy słaby obrot.

Nowy-York podwyższył znów ceny pszenicy o 2 c., zniżył zaś ceny maki o 5 c.

Targi francuskie pozostały na pszenicę dość niezmiennie. Paryż okazywał stałsze usposobienie.

Targi belgijskie miały ospałe, holenderskie niezmiennie usposobienie.

Berlin okazywał na pszenicę zwykłą tendencję, żyto płaciło niezmiennie.

Na naszym targu znajdowała pszenica w poniedziałek przy dość licznych dowozach ożywiony pokup po stałych cenach, szczególnie jasne i dobre gatunki; we wtorek interes się zmniejszył w skutek miernych dowozów, ceny pozostały jednak niezmiennie; wczoraj płacono również przy zwiększonych dowozach stałe ceny. I rossyjska pszenica liczniej w tym tygodniu dowieziona, osiągała przy dobrym popycie stałe ceny. Żyto znajdowało początkowo dobry pokup po stałych a nawet lepszych cenach; wczoraj usposobienie na ten artykuł osłabło.

Płacono na ostatku za 1000 k ^o	w. h. fun.	marek	za pud rubli
Pszenicy jarój	130	160	1,34
" murzając	116—129	148—160	1,24—1,34
" pośledniej starój	108/9	157	1,32
" pstrój i jasno kolor.	124—125	168—172	1,41—1,44
" jasno pstrój	122—129	175—182	1,45—1,52
" wysoko pstrój i szklis.	130—132	180—188	1,51—1,57
" wyborowej białej	130/1	195	1,63
" rossyjs. pośledniej	125	143	1,20
" " pstrój i jasno kol.	118—127	165—177	1,30—1,48
" " szklistój	126/7	175	1,46
" " czerw. murzając	124/5	160	1,34
Żyta krajowego	118—127	107—116	0,89—0,98
" dolno polskiego	126	115	0,97
" rossyjskiego	119—124	106—113	0,88—0,95
Jęczmienia dobrego	110—116/7	130—139	1,09—1,16
Grochu średniego		115	0,97
" na paszę		105—112	0,87—0,94
Maku rossyjskiego białego p. 100 k ^o 6 p. 42			2,68

Banknoty rossyjskie marek 195 80 za 100 rubli.

Aleksander Makowski i Sp.

Domu Komissowego Banku Galicyjskiego w Królewcu.

[Królewiec dnia 28 grudnia 1878 r.]

Powietrze z początkiem tygodnia przybrało właściwy zimowy charakter, który jednakże w końcu ustąpił o wiele łagodniejszemu zwrotowi, tak, że temperatura znacznie się podniosła.

Handel zbożowy przy małej ilości dni targowych nie okazał znacznej zmiany, gdyż ospałość i brak chęci kupna około świąt jeszcze się zwiększyły, a nowe transakcye i zagranicą prawie nie miały miejsca. Anglia pod wpływem ciągłej i obfitej podaży Ameryki podaje ceny nominalne, przy niewielkich obrotach. Hollandya, Belgia i Francya notowała przebieg handlu ospały przy tendencji wahającej wszystkich znaczniejszych placów. W Niemczech ceny się prawie nie zmieniły, a nawet dla pszenicy wytwarza się opinia korzystniejsza. Z Rosyji skoro się zimowe drogi ustalą, spodziewają się znaczniejszych dowozów, chociaż utrzymujące się niekorzystne taryfy nie pozwalają przypuszczać, aby wywóz przez Niemcy doszedł dawnych rozmiarów.

Dowozy z prowincyi przed świętami były obfite; z Rosyji zaś niewielkie, wywóz więc można tylko skromne przyjmować rozmiary.

Pszenica utrzymywała się niezmiennie; na wczorajszej giełdzie, którą składały zapasy z trzech dni nagromadzone, wyższe gatunki rosyjskiej pszenicy, tylko przy pewnych ustępstwach mogły być umieszczone, oddawano jednak pierwszeństwo czerwonym i krajowym gatunkom.

Żyto mało dowiezione, a przy popycie mogło nieco korzystniejsze zyskiwać ceny niż w zeszłym tygodniu; wczoraj jednak tendencya trochę się uciszyła, można było zawsze uzyskiwać wtorkowe ceny.

W handlu terminowym nie było prawie obrotów, ceny jednakże podobnie jak w efektywnym towarze nie uległy zmianom.

Jęczmień nie przestaje mieć ospałej tendencji, która od kilku już tygodni w tym artykule zapanowała. Drwozy wprawdzie codziennie były ulokowywane, lecz tylko po zniżkowych cenach. Różnica ceny, między jęczmieniem browarnym a gatunkiem na paszę ciągle się zmniejsza, w skutek obniżki cen za piękny towar.

Owies ciągle ma obniżkowe ceny; w odstawię późniejszej nie notowano znaczniejszych obrotów, ceny więc pozostały tylko nominalne. Groch znów obniżył się w cenie.

Siemię luiane bez zmiany, to jest zyskuje ceny ciągle wahaające.

Kurs mamy za 193,90 mr. za 100 rubli.

Płacono na naszym rynku za 1000 kilogr.

	funtów	marek	czyli rs. pud
Pszenicę wysoką białą	118—135	150—178	1,25—1,49
białą	116—133	148—172	1,24—1,44
czerwoną	117—135	140—170	1,17—1,42
Żyto	103—130	84—119	70—99
Jęczmień browarny		85—125	71—1,05
na paszę		85—122	71—1,02
Owies biały		96—100	67—77
czarny		96—100	30—84
pstry		92—94	77—81
Groch		106—140	89—1,17

Informacja: Panowie komitenci pragnący wysłać do nas zboże do sprzedaży komissowej raczą adresować:

Commissionshaus der Galizischen Bank Koenigsberg.

Przyjmują dla nas zboże i udzielają zaliczki na takowe pp. J. W. Ustyjanowicz w Kijowie na Ukrainę i Wołyń; Z. Krotowski w Winnicy na Podole; oraz agencye nasze: pp. Wł. Świda w Horodzieju na Mińskie i Słuckie; J. Pietrasz w Białymstoku i M. Kaniewski w Grodnie.

L. Rehberg.

Bank Kredytowy, Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruni

Toruń dnia 30 grudnia 1878 r.

Powietrze w ubiegłym tygodniu było bez przerwy mroźne, zupełnie obecnej porze odpowiednie.

Zeszłotygodniowy handel zbożowy był bardzo spokojny, jak rok rocznie około świąt Bożego Narodzenia. Pomimo tego jednakże tendencya tu i owdzie się wzmocniła.

W Anglii ceny zaprzyszłotygodniowe, mianowicie na głównych placach się utrzymały. Dowóz pszenicy był wprawdzie dość obfity, nie był jednakże tak wielki jak w zaprzyszłym tygodniu. Z Francyi donoszą o słabem usposobieniu i spokojnym interesie. W Belgii i Hollandyi ceny były zniżkowe, gdyż sprzedaż znów dość była trudna. Według sprawozdań ze wszech stron Niemiec, dowozy tamże były szczupłe i powszechnie spodziewają się, że po Nowym Roku interes się ożywi. Targ berliński nie stanowił w zastoju tym wyjątku, chociaż lepsze usposobienie uwydatniać się poczynalo. Na targu w Gdańsku przez cały prawie ubiegły tydzień sprzedaż pszenicy przy szczupłym dowozie była dość łatwa i lepsze płacono ceny, mianowicie za jasne gatunki. Na końcu dopiero tygodnia dowóz się zwiększył i równocześnie dobre usposobienie się osłabiło, a ceny cokolwiek się obniżyły.

Na naszym placu dowóz zboża a mianowicie pszenicy był dość wielki; sprzedaż była łatwa, gdyż chętnie każdą partję na spekulacyą nabywano. Ceny wprawdzie nie doznały widocznej zmiany, przecięciowo jednakże takowe w stosunku do notowań zaprzyszłotygodniowych się podniosły. Na żyto mały panuje pokup. Natomiast popyt na wyborowy jęczmień pozostaje niezmiennie wielki. Również groch, tylko w wyborowym, kuchennym towarze żądany, zbyt ostatnich gatunków jest trudny i tylko przy obniżonych cenach możliwy. Owies przy słabym dowozie nie znajdował chętnych nabywców i ceny takowego się cokolwiek obniżyły.

Płacono za 1000 kilogr.

Pszenica raska	120—132 fun.	135—155 Mrk.
" krajowa	123—128 " pstra	145—155 "
" " "	129—131 " "	155—160 "
" " "	123—128 " jasna	157—160 "
" " "	129—137 " "	160—167 "
Żyto raskie	108—122 " "	90—100 "
" krajowe	115—122 " "	103—105 "
" " "	129—132 " "	105—109 "
Jęczmień raski		90—105 "
" krajowy		110—135 "
Owies raski		85—100 "
" krajowy piękny		105—112 "
Groch na paszę		102—110 "
" kuchenny		120—135 "
" Wiktorya		160—170 "
Zubin złoty		60—70 "
" niebieski		50—65 "
Fasola		160—180 "
Rzep		210—230 "
Rzepik		200—210 "
Rydz (lnica)		190—205 "

(Przebiegu interesu okowity w Hamburga podać nie możemy, gdyż przy zakończeniu niniejszego sprawozdania hamburgskie nie nadeszło).

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rosyjskie banknoty	193.75 Mrk.
Pszenica kwiecień maj	179.00 "
maj-czerwiec	181.00 "
Żyto loco	119.00 "
grudzień-styczeń	118.50 "
kwiecień maj	120.50 "
maj-czerwiec	121.00 "
Olej rzepakowy, grudzień	55.00 "
kwiecień maj	56.70 "
Okowita loco	51.00 "
grudzień	52.20 "
kwiecień maj	52.80 "